

AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

A3OPC
Агенција за осигурање
Републике Српске

***STRATEŠKI OKVIR PRIPREME
ZA PRELAZAK NA REGULATORNI OKVIR ZASNOVAN NA
SOLVENTNOSTI II***

Banja Luka, novembar 2018. godine

SADRŽAJ

1. <i>UVOD</i>	3
2. <i>RAZLOZI I SVRHA PRIPREME ZA IMPLEMENTACIJU SOLVENTNOSTI II U REPUBLICI SRPSKOJ</i>	4
3. <i>STANJE SEKTORA OSIGURANJA U REPUBLICI SRPSKOJ</i>	6
4. <i>PRIPREMNE AKTIVNOSTI ZA PRELAZAK NA POSLOVANJE U SKLADU SA ZAHTJEVIMA SOLVENTNOST II</i>	10
4.1. <i>Analiza mogućnosti isključenja primjene Solventnosti II na mala društva za osiguranje</i>	10
4.2. <i>Gap analiza kapaciteta društava za osiguranje za implementaciju kvalitativnih zahtjeva Solventnosti II</i>	11
4.3. <i>Procjena kvantitativnih efekata/uticaja implementacije Solventnosti II na društva za osiguranje i sektor osiguranja u cjelini</i>	11
5. <i>PRETPOSTAVKE SPROVOĐENJA PRIPREMNIH AKTIVNOSTI ZA PRELAZAK NA POSLOVANJE U SKLADU SA ZAHTJEVIMA SOLVENTNOST II</i>	13

1. UVOD

U ovom dokumentu predstavljen je strateški okvir u kojem će djelovati Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) prilikom pripreme društava za osiguranje, odnosno reosiguranje (u daljem tekstu: društva za osiguranje) za prelazak na poslovanje u skladu sa regulatornim okvirom zasnovanim na Direktivi Evropske unije 2009/138/EC (Directive on taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance - u daljem tekstu: Solventnost II).

Strateški okvir pripreme za prelazak na Solventnosti II polazi od zakonom propisanih nadležnosti Agencije, ne prejudicirajući rokove promjene i usaglašavanja regulatornog okvira za osiguranje u Republici Srpskoj sa zahtjevima Solventnosti II.

Polazeći od činjenice da je regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II, konceptualno, značajno različit u odnosu na regulatorni okvir u kojem trenutno posluju društva za osiguranje u Republici Srpskoj (Solventnost I), te da je za usaglašavanje sa zahtjevima Solventnosti II u zemljama Evropske unije bio potreban duži period pripreme i angažovanje dodatnih resursa (finansijskih, kadrovskih i tehničkih), u ovom dokumentu se definišu prioritete aktivnosti pripreme za period prelaska i usaglašavanja/implementacije poslovanja sa novim regulatornim zahtjevima.

Ovaj strateški okvir predviđa oprezan i postepen pristup pripreme prelaska na novi regulatorni okvir, kako bi se stvorile mogućnosti da:

- društva za osiguranje postepeno razvijaju svoje sposobnosti i mogućnosti za primjenu Solventnosti II i
- Agencija razvije vlastite supervizorske kapacitete za provođenje svojih nadležnosti u skladu sa Solventnosti II, u saradnji i koordinaciji sa svim relevantnim domaćim i inostranim institucijama.

Aktivnosti definisane ovim strateškim okvirom predstavljaju prvu, odnosno pripremnu fazu, a tek nakon usvajanja novog regulatornog okvira biće potrebno utvrditi i provoditi aktivnosti implementacije i prelaska na Solventnosti II.

2. RAZLOZI I SVRHA PRIPREME ZA IMPLEMENTACIJU SOLVENTNOSTI II U REPUBLICI SRPSKOJ

Solventnost II je novi zakonodavni i regulatorni okvir poslovanja društava za osiguranje u Evropskoj uniji, zasnovan na Direktivi 2009/138/EC, usvojen 25.11.2009. godine, a koji je počeo da se primjenjuje 1. januara 2016. godine.

Direktiva 2009/138/EC predstavlja prvi nivo pravila za obavljanje djelatnosti osiguranja u Evropskoj uniji, a koju države članice preuzimaju u nacionalnu regulativu.

Regulatorni okvir Solventnost II, pored Direktive 2009/138/EC, obuhvata i akte i mjere Evropske komisije za njenu implementaciju, koji/e imaju neposrednu primjenu u državama članicama Evropske unije i obezbjeđuju punu harmonizaciju pravila kojima se uređuje djelatnost osiguranja. Pored toga, Evropska komisija, na prijedlog Evropskog tijela za osiguranje i profesionalne penzije (EIOPA-European Insurance and Occupational Pensions Authority), usvaja tehničke standarde primjene. Akti i mjere za implementaciju, te tehnički standardi predstavljaju drugi nivo pravila kojima se uređuje djelatnost osiguranja u Evropskoj uniji. Treći nivo pravila regulatornog okvira Solventnost II predstavljaju smjernice koje donosi EIOPA, a kojima se obezbjeđuje konzistentna primjena pravila i saradnja između država članica Evropske unije. Iako smjernice nisu obavezujuće, potrebno je obrazložiti razloge zbog kojih se ne postupa u skladu sa tim smjernicama.

Djelatnost osiguranja u Evropskoj uniji je, u prethodnom periodu, bila uređena većim brojem direktiva iz okvira Solventnost I, a kojima se u proteklim decenijama vršila postepena harmonizacija pravila za obavljanje djelatnosti osiguranja. U toku primjene regulatornog okvira Solventnost I, pored brojnih prednosti, identifikovani su i određeni nedostaci, a to su: akcenat je na knjigovodstvenim, a ne na tržišnim vrijednostima, nije dovoljno stimulativan za društva za osiguranje da adekvatno upravljaju rizicima i investicijama, adekvatnost kapitala indirektno uključuje samo rizik iz osiguranja, dok su ostali rizici zanemareni, nisu otklonjene sve prepreke za pravovremenu intervenciju supervizora, nije u potpunosti obezbjeđena adekvatna alokacija kapitala i nije dovoljno pažnje posvećeno superviziji grupacija.

Solventnost II je zamijenila 13 direktiva okvira Solventnost I, a ključne promjene se odnose na nova pravila solventnosti i upravljanja rizicima, koja se često i podrazumijevaju pod pojmom Solventnost II. Ovaj regulatorni okvir se zasniva na obavezi prepoznavanja i vrednovanja svih rizika kojima je društvo za osiguranje izloženo, te upravljanja tim rizicima, kao i mogućnosti preventivnog djelovanja nadzornog/regulatornog organa. Osnovni ciljevi Solventnosti II su zaštita osiguranika, postavljanje granice solventnosti koja će predstavljati ukupnu izloženost svim rizicima, rano prepoznavanje tržišnih promjena, zasnovanost na principima, a ne na strogim pravilima. Solventnost II je nastavak „nove regulacije“ koja je započela uvođenjem Basela II, kao novih pravila mjerenja kapitalnih zahtjeva banaka.

Osnovu Solventnost II čine tri međusobno povezane cjeline, odnosno tri stuba:

I - stub: Kvantitativni zahtjevi

Ovaj stub se odnosi na set kvantitativnih zahtjeva koje društvo za osiguranje mora da zadovolji u svrhu zaštite interesa osiguranika, odnosno korisnika osiguranja, te kako bi se obezbijedilo stabilno i sigurno poslovanje. Kvantitativni zahtjevi se odnose na harmonizaciju standarda za vrednovanje, umjesto dosadašnjih čvrstih kvantitativnih ograničenja i zahtjeva. Ovi regulatorni zahtjevi se odnose na vrednovanje imovine i obaveza, tehničkih rezervi i vlastitih sredstava, te uspostavljaju dva nivoa kapitalnih zahtjeva: potreban kapital za solventnost/granica solventnosti (*SCR-solvency capital requirement*) i minimalni potrebni kapital (*MCR-minimum capital requirement*).

Potreban kapital za solventnost/granica solventnosti (SCR) je nivo kapitala koji treba da omogući društvu za osiguranje pokriće svih obaveza po osnovu ugovora o osiguranju i solventno poslovanje s obzirom na preuzete rizike, dok minimalno potrebni kapital predstavlja donju granicu potrebnog kapitala društva za osiguranje. Između ova dva nivoa nadzorno tijelo će, ukoliko bude potrebno, propisati popravne mjere.

II - stub: Kvalitativni zahtjevi

Drugi stub se odnosi na tzv. kvalitativne zahtjeve tj. na razvoj sveobuhvatnog sistema upravljanja, koji uključuje internu reviziju, upravljanje rizicima, aktuarsku funkciju, funkciju praćenja usklađenosti i interne kontrole. Društva za osiguranje imaju obavezu provoditi vlastitu procjenu izloženosti riziku (ORSA-eng. Own Risk Solvency Assessment), te identifikovati rizike koji ne prepoznaju pravila izračuna adekvatnosti kapitala, a važni su za poslovanja.

III - stub: Transparentnost

Treći stub se bazira na objelodanjivanju i transparentnosti, kako bi se pojačali tržišni mehanizmi i supervizija koja je bazirana na riziku. Cilj je da se osiguranicima, investitorima i drugim zainteresovanim stranama pruži cjelokupna slika o rizicima društva za osiguranje. Naime, ovaj set odredbi naglašava važnost tržišne discipline, transparentnosti poslovanja i izvještavanja supervizora.

Navedene karakteristike regulatornog okvira Solventnost II ukazuju da isti predstavlja potpuno novi koncept u izračunavanju adekvatnosti kapitala društva za osiguranje i novi sveobuhvatni pristup upravljanju rizicima u društvima za osiguranje, a koji zahtijeva promjenu i nadzornih pristupa.

Stoga je potrebno, polazeći od aktuelnog stanja sektora osiguranja, preduzeti aktivnosti koje stvaraju pretpostavke za postepeni prelazak u novi kompleksniji regulatorni okvir, uz sagledavanje potrebe za prethodno aktiviranje konzervativnih mjera povećanja kapitala društava za osiguranje.

Realizacijom aktivnosti pripreme društava za osiguranje u Republici Srpskoj za prelazak na regulatorni režim zasnovan na Solventnosti II, Agencija u okviru svojih nadležnosti, pruža i operativnu podršku procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

3. STANJE SEKTORA OSIGURANJA U REPUBLICI SRPSKOJ

U svrhu obezbjeđenja opreznog i postepenog prelaska na Solventnost II, prioriteti pripreme za prelazak na Solventnost II treba da se zasnivaju na aktuelnom stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj, odnosno tržišta osiguranja u Republici Srpskoj. U tom smislu prezentuju se podaci o razvijenosti tržišta osiguranja Republike Srpske, te o ukupnom finansijskom kapacitetu i ljudskim resursima društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Nivo razvijenosti tržišta osiguranja

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, na dan izrade ovog dokumenta, poslovalo je 25 društava za osiguranje, od čega je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i 11 društava za osiguranje koja imaju sjedište u FBiH, a djelatnost osiguranja u Republici Srpskoj obavljaju putem filijale.

Od ukupnog broja društava za osiguranje, poslove u vrsti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti je obavljalo 22, a poslove u vrsti životnog osiguranja 8. Poslove osiguranja u svim vrstama neživotnog osiguranja obavljala su 24 društva za osiguranje.

Na tržištu osiguranja Republike Srpske postoji prilično jaka konkurencija na šta ukazuju svi pokazatelji konkurencije, odnosno koncentracije na tržištu. U tom smislu se ističe da je prisutan trend smanjenja Herfindahl Hirschman-ovog indeksa, kako na cjelokupnom tržištu osiguranja, tako i na tržištu osiguranja od autoodgovornosti kao najvećem segmentu tržišta osiguranja u Republici Srpskoj. Herfindahl Hirschman-ov indeks, u 2017. godini, je iznosio 620 poena ako se uzmu u obzir sve vrste osiguranja, a 775 poena kod osiguranja od odgovornosti za motorna vozila. Na nizak nivo koncentracije na tržištu osiguranja ukazuje i raspored društava za osiguranje prema peer grupama. Naime ni jedno društvo za osiguranje nije ostvarilo učešće na tržištu preko 10%, dok je 17 društava imalo učešće manje od 5%, a 8 društava se našlo u peer grupi od 5% do 10% učešća u ukupno obračunatoj premiji osiguranja.

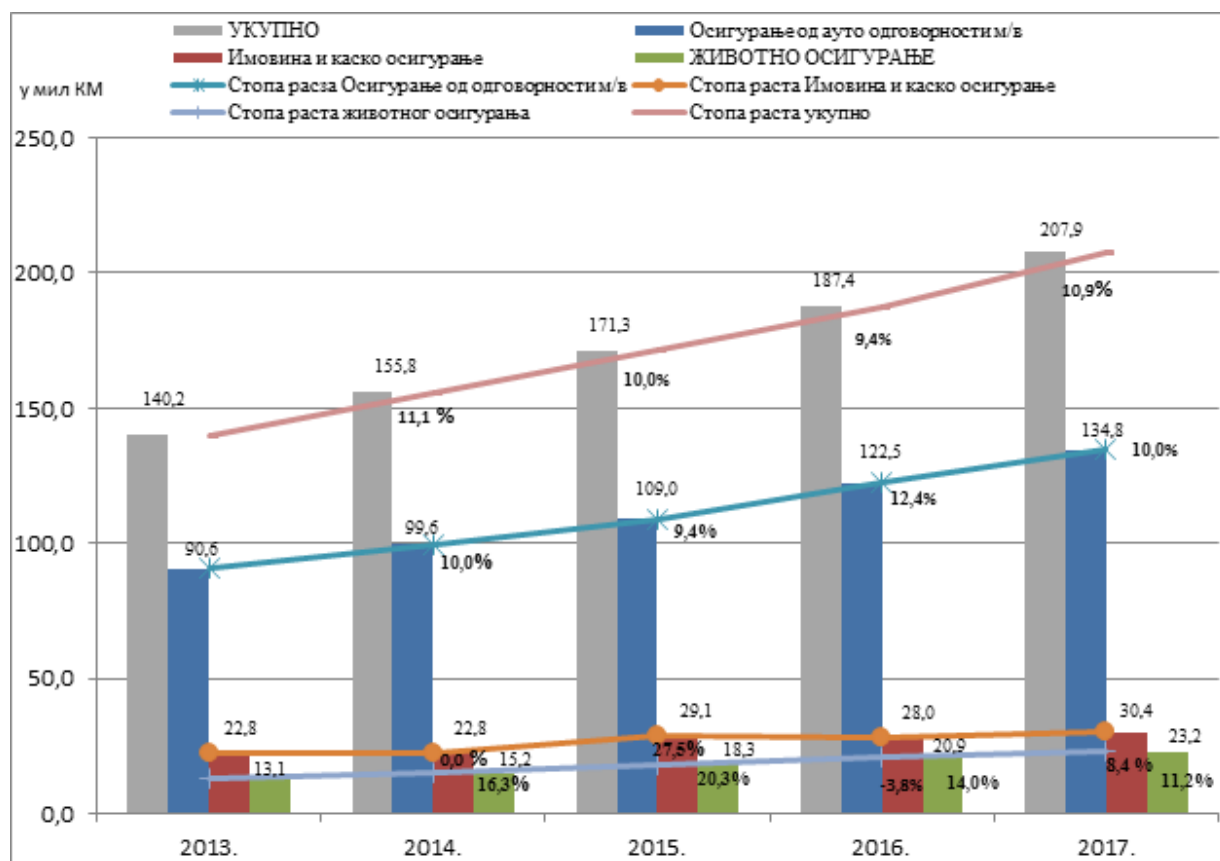
Učešće premije u BDP sa oko 2% je na približno istom nivou kao u ostalim zemljama iz okruženja sa sličnim nivoom razvoja tržišta osiguranja. Premija po stanovniku još nije dostigla iznos od 100 EUR i kontinuirano je niža, kako u odnosu na razvijena tako i u odnosu na tržišta osiguranja u razvoju.

Finansijski kapacitet i poslovanje društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala su, u 2017. godini, premiju u iznosu od 207,9 miliona KM, a što je više za 10,9% u odnosu na 2016. godinu. U periodu od 2013. do 2017. godine, zabilježena je približno ista godišnja stopa rasta tržišta osiguranja, a koja je iznosila oko 10%.

U ukupno obračunatoj premiji, dominira premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila koja je u 2017. godini iznosila 134,8 miliona KM, a u okviru koje premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti učestvuje sa 99,6%. Premija životnog osiguranja u 2017. godini je iznosila 23,2 miliona KM. Bez obzira na visoke godišnje stope rasta, premija životnog osiguranja još nije dostigla učešće od 20% u ukupnoj premiji. U narednom grafikonu prikazano je kretanje ukupno obračunate premije i obračunate premije za vrste osiguranja sa značajnijim učešćem u ukupno obračunatoj premiji, u periodu 2013-2017. godina.

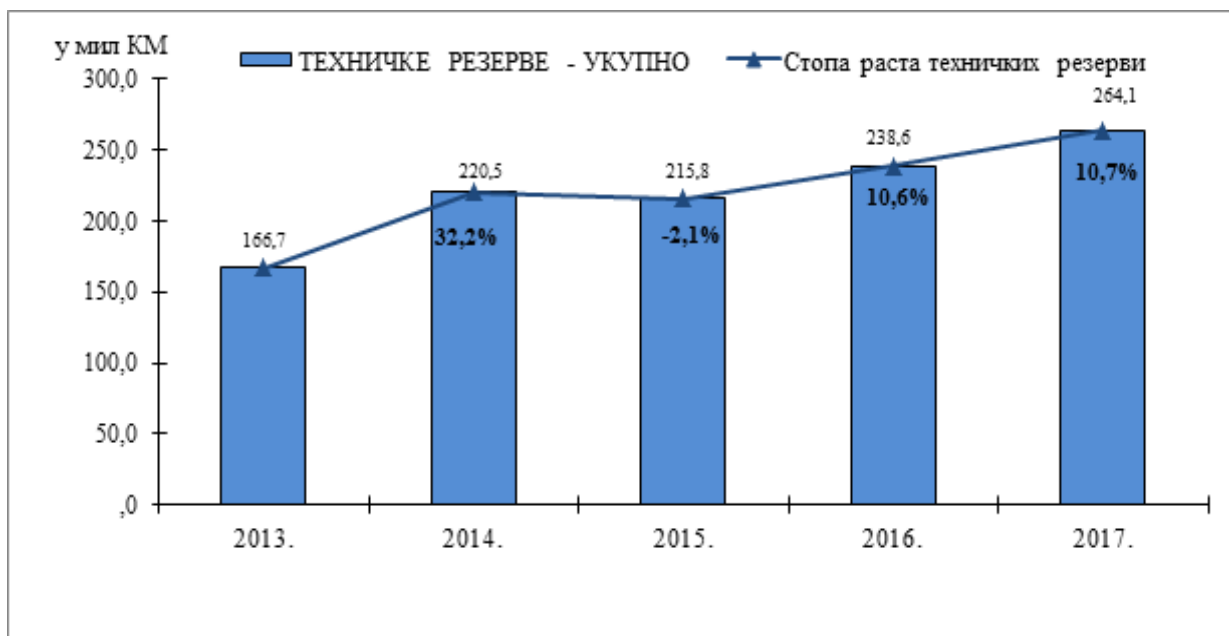
Grafikon 1. Ukupno obračunata premija i premije sa najvećim učešćem u periodu 2013-2017. godine u mil. KM

Укупни расположиви капитал друштava за осигурање, израчунат према захтевима Solventnosti I је, са стањем на дан 31.12.2017. године, износио 92,3 милиона КМ. Искazan је вишак расположивог капитала, у односу на граничну вредност адекватности расположивог капитала, у износу од 25,9 милиона КМ (или 39%), од чега 22,9 милиона КМ у неживотном осигурању (или 40%), односно 3 милиона КМ вишка у животном осигурању (или 31%).

Za obračun tehničkih rezervi koriste se klasične/standardne aktuarske metode, a njihov iznos sa stopama rasta, u periodu od 2013. do 2017. godine, prikazan je u narednom grafikonu.

Grafikon 2: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS u mil. KM

U strukturi ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imaju oročeni depoziti (35%), nekretnine (24%) i hartije od vrijednosti (22%), dok u strukturi ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja najznačajnije učešće imaju hartije od vrijednosti domaćih emitenata (88%). Ulaganja u hartije od vrijednosti, prvenstveno obveznice Republike Srpske, bilježe kontinuiran rast, uz smanjenje ulaganja u oročene depozite.

Udio stranog kapitala u ukupnom kapitalu društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj je iznosio 41%. Na društva za osiguranje sa većinskim stranim kapitalom odnosi se 56% ukupne aktive i 43% bruto fakturisane premije.

Ljudski resursi

Iskustva zemalja iz okruženja i ostalih zemalja članica Evropske unije prilikom implementacije Solventnosti II, zbog konceptualne razlike u odnosu na Solventnosti I, pokazuju da su neophodna ulaganja u razvoj ljudskih resursa. Ovaj segment će biti predmet posebne analize pripremljenosti za ispunjavanja kvalitativnih zahtjeva Solventnosti II, te se u svrhu uvoda daju samo aktuelni podaci o broju zaposlenih u društvima za osiguranje i načinu funkcionisanja aktuarske funkcije.

Na dan 31.12.2017. godine, u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj je bilo zaposleno 1.446 radnika, od toga 50% čine radnici sa srednjom stručnom spremom, 38% sa visokom stručnom spremom i 12% ostali zaposleni.

Aktuarska funkcija u društvima za osiguranje funkcioniše kao interna i eksterna. Eksternu funkciju mogu da obavljaju lica koja su dobila ovlašćenje od Agencije za obavljanje aktuarskih poslova i upisana u registar ovlašćenih aktuara. Na dan 31.12.2017. godine, u Registar ovlašćenih aktuara kod Agencije bilo je upisano 36 lica. Zakonom su propisana pravila nezavisnosti za eksterne, odnosno ovlašćene aktuare društava za osiguranje. Ovlašćeni, odnosno eksterni aktuari nisu u kontinuitetu prisutni u društvu za osiguranje, već imaju obavezu da daju mišljenje na godišnje finansijske izvještaje, na aktuarske akte poslovne politike i njihovu primjenu, te mišljenja o obračunu i ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi, ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala i sl.

Pored toga, društva za osiguranje imaju obavezu da imaju zaposleno najmanje jedno lice koje će kontinuirano obavljati aktuarske poslove u društvu za osiguranje. S obzirom na zahtjeve Solventnosti II za očekivati je da će biti neophodan razvoj i jačanje uloge interne aktuarske funkcije, uporedo sa razvojem ostalih funkcija iz sistema upravljanja.

4. PRIPREMNE AKTIVNOSTI ZA PRELAZAK NA POSLOVANJE U SKLADU SA ZAHTJEVIMA SOLVENTNOST II

Imajući u vidu da će, nakon donošenja propisa koji će zahtijevati obavljanje djelatnosti osiguranja u skladu sa Solventnosti II, društva za osiguranje iz Republike Srpske imati obavezu da usklade svoje poslovanje sa novim regulatornim zahtjevima, koji su konceptualno različiti u odnosu na aktuelne, potrebno je sprovesti aktivnosti etapnog prilagođavanja i implementacije Solventnosti II.

U cilju minimiziranja potencijalno negativnih efekata prelaska na novi način poslovanja, odnosno stvaranja pretpostavki za optimizaciju procesa usklađivanja poslovanja društava za osiguranje iz Republike Srpske sa novim regulatornim zahtjevima određuju se sljedeći prioriteti djelovanja Agencije:

1. Analiza mogućnosti isključenja primjene Solventnosti II na mala društva za osiguranje,
2. Gap analiza kapaciteta društava za osiguranje za implementaciju kvalitativnih zahtjeva Solventnosti II i
3. Procjena kvantitativnih efekata/uticaja implementacije Solventnosti II na društva za osiguranje i sektor osiguranja u cjelini.

4.1. Analiza mogućnosti isključenja primjene Solventnosti II na mala društva za osiguranje

Solventnost II sadrži uslove koje treba da ispune tzv. mala društva za osiguranje da bi bila isključena iz primjene, a koja mogu da posluju unutar jedne države i čija dozvola za rad se ne tretira kao tzv. «evropski pasoš». Procjena uticaja odredbi Solventnosti II na mala društva za osiguranje, u smislu mogućnosti njihovog isključenja od primjene, trebalo bi da predstavlja prvi korak prilikom identifikovanja pripremnih aktivnosti za ulazak u fazu usklađivanja sa novim regulatornim okvirom.

Potrebno je izvršiti analizu uticaja na sektor osiguranja Republike Srpske odredbi Solventnosti II kojima su utvrđena isključenja primjene na mala društva za osiguranje, odnosno identifikovati da li na tržištu posluju društva za osiguranje koja će biti izuzeta od poslovanja u skladu sa pravilima Solventnosti II. Projekcija ispunjavanja uslova za isključenja od primjene Solventnosti II trebala bi da bude sastavni dio ove analize.

Procjena efekata i mogućnosti da društva za osiguranje iz Republike Srpske, sa manjim tržišnim učešćem, prilagode svoje poslovanje, propisanim uslovima isključenja iz Solventnosti II je jedna od pretpostavki optimizacije pripreme za prelazni period.

4.2. Gap analiza kapaciteta društava za osiguranje za implementaciju kvalitativnih zahtjeva Solventnosti II

Imajući u vidu da Solventnost II uključuje i kvalitativne i kvantitativne zahtjeve koji se postavljaju pred društva za osiguranje, te da je ispunjavanje kvalitativnih zahtjeva pretpostavka uspješnog ispunjavanja kvantitativnih zahtjeva, prvo je potrebno izvršiti pripremu društava za osiguranje za proces usklađivanja sa kvalitativnim zahtjevima.

Identifikacija spremnosti i kapaciteta društava za osiguranje iz Republike Srpske za ispunjavanje osnovnih kvalitativnih zahtjeva iz tzv. drugog stuba Solventnosti II je polazna pretpostavka za početak usklađivanja sa cjelokupnim zahtjevima Solventnosti II. U tu svrhu je potrebno odrediti nivo razumijevanja koncepta Solventnosti II i promjena koje isti donosi, te analizirati nivo razvoja aktuarske funkcije i aktuelnog načina provođenja aktivnosti iz djelokruga ostalih funkcija sistema upravljanja iz Solventnosti II. Analiza treba da ima za rezultat identifikaciju početnog stanja u društvima za osiguranje u smislu razumijevanja Solventnosti II i razvijenosti funkcija da ispune nove zahtjeve.

Određivanje prioriteta pripreme za ulazak u proces prilagođavanja i implementacije Solventnosti II i optimizaciju ovog procesa je osnovni cilj ove aktivnosti.

Ova analiza trebala bi da obuhvati društva za osiguranje iz Republike Srpske koja predstavljaju reprezentativni uzorak tržišta, sa tendencijom obuhvata svih društava za osiguranje iz Republike Srpske, a kako bi se podigao nivo pouzdanosti ocjene i podstakla efikasnija priprema cjelokupnog sektora za implementaciju i prelazak na Solventnost II.

4.3. Procjena kvantitativnih efekata/uticaja implementacije Solventnosti II na društva za osiguranje i sektor osiguranja u cjelini

Procjena kvantitativnih efekata/uticaja Solventnosti II na društva za osiguranje iz Republike Srpske i sektor osiguranja u cjelini trebalo bi da omogući sagledavanje finansijske pozicije i kapitalne adekvatnosti društava za osiguranje nakon primjene kvantitativnih zahtjeva tzv. prvog stuba Solventnosti II.

Ovu procjenu bi trebalo vršiti etapno. U prvoj etapi je potrebno izvršiti procjenu uticaja kvantitativnih zahtjeva prvog stuba Solventnosti II na adekvatnost kapitala i tehničke rezerve društava i sektora osiguranja u cjelini, dok bi u narednim etapama procjenu trebalo proširivati na bilansni pristup, vrijednost imovine i obaveza, te finalno na procjenu uticaja svih kvantitativnih odredbi Solventnosti II.

Svrha provođenja navedenih procjena je podsticanje društava za osiguranje i Agencije na postepenu pripremu za proces usklađivanja i implementacije Solventnosti II, kao i za početnu ocjenu kapaciteta društava za osiguranje iz Republike Srpske za implementaciju Solventnosti II.

U zavisnosti od raspoloživog vremenskog perioda koji će proisteći iz planirane dinamike donošenja zakonskog okvira u Republici Srpskoj zasnovanog na Solventnosti II i ostavljenog

perioda prilagođavanja novim zakonskim zahtjevima, ostaje otvorena mogućnost za segmentiranu ili cjelokupnu dodatnu procjenu uticaja kvantitativnih zahtjeva prvog stuba Solventnosti II, koja će biti zasnovana na podacima koji su relevantni na dan nove procjene. Ova dodatna procjena treba da ima svrhu utvrđivanje napretka u odnosu na prve procjene.

Ocjena uticaja kvantitativnih zahtjeva prvog stuba Solventnosti II trebala bi da se zasniva na društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja predstavljaju reprezentativni uzorak tržišta sa tendencijom da procjena obuhvati sva društva za osiguranje, a kako bi se podigao nivo pouzdanosti ocjene i podstakla efikasnija priprema cjelokupnog sektora za implementaciju i prelazak na Solventnost II.

5. *PRETPOSTAVKE SPROVOĐENJA PRIPREMNIH AKTIVNOSTI ZA PRELAZAK NA POSLOVANJE U SKLADU SA ZAHTJEVIMA SOLVENTNOST II*

Sa ciljem što efikasnijeg sprovođenja aktivnosti definisanih ovim strateškim okvirom, ali uopšte i implementacije Solventnosti II, potrebno bi bilo:

- usaglašeno djelovanje sa Ministarstvom finansija Republike Srpske u pogledu međusobnog usklađivanja terminskog plana sprovođenja aktivnosti prelaska i usklađivanja sa Solventnosti II;
- ostvariti operativnu saradnju sa društvima za osiguranje iz Republike Srpske, pri čemu bi poseban segment saradnje trebao biti formiranje i djelovanje Radne grupe predstavnika Agencije, Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske i Udruženja aktuara Republike Srpske za procjenu kvantitativnih efekata/uticaja implementacije Solventnosti II na društva za osiguranje i sektor osiguranja u cjelini;
- planirati dodatna ulaganja Agencije za pripremu i sprovođenje Solventnosti II u Republici Srpskoj (sredstva za edukacije i organizovanje seminara, te za razvoj postojećeg ili prelazak na novi informacioni sistem i sl);
- ostvariti usaglašeno djelovanje sa Agencijom za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine u realizaciji;
- jačati koordinaciju sa drugim nadzornim i regulatornim tijelima u Republici Srpskoj, BiH i inostranstvu i
- kontinuirano praćenje regulatornih promjena u sektoru osiguranja u Evropskoj uniji i shodno tome revidiranje i izmjene ovog strateškog okvira.

Dobijanje i realizacija međunarodnih projekata tehničke i/ili finansijske pomoći bi dalo dodatni razvojni impuls i učinilo ovaj proces efikasnijim i efektivnijim, te bi u tom smislu bila potrebna podrška Agencije za osiguranje u BiH i drugih relevantnih institucija pri apliciranju za ovakve projekte.

Sprovođenje aktivnosti iz ovog strateškog okvira biće precizirano u okviru programa rada Agencije za naredne godine, dok će određeni segmenti realizacije biti obuhvaćeni realizacijom preporuka FSAP misije konzistentnih sa Solventnosti II.

Realizacija aktivnosti definisanih ovim strateškim okvirom počinje od dana donošenja i traje do usvajanja novog zakonskog okvira, odnosno do početka definisanog perioda usklađivanja sa novim zakonodavnim okvirom zasnovanim na Solventnosti II .

Imajući u vidu značaj i kompleksnost Solventnosti II, potrebu za angažovanje značajnih stručnih i finansijskih resursa, te mogućnost dobijanja novih preporuka vezanih za proces pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji realno je predvidjeti i potrebu izmjena i dopuna ovog strateškog okvira.

Strateški okvir pripreme društava za osiguranje u Republici Srpskoj za prelazak na regulatorni okvir zasnovan na Solventnosti II biće objavljen na internet stranici Agencije, kako bi bio dostupan svim zainteresovanim licima.